

Bruxelles, den 19. juni 2026
(OR. en)

10400/26

SOC 390
EMPL 209
EDUC 260
ECOFIN 802
COMPET 806
ENV 789
ENER 421
JAI 859
GENDER 113
JEUN 156
SAN 502

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Vedr.:	Vurdering af de landespecifikke henstillinger for 2026 og gennemførelse af de landespecifikke henstillinger for 2025: udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse – <i>Godkendelse</i>
--------	---

Hermed følger til delegationerne udtalelsen fra Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse om vurderingen af de landespecifikke henstillinger for 2026 og gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger for 2025, der skal godkendes af EPSCO-Rådet på samlingen den 29. juni 2026.

Addenda til denne note:

- EMCO's og SPC's evalueringer af social konvergens 2026 – landespecifikke konklusioner (ADD 1)
- EMCO's evalueringer af den multilaterale overvågning 2026 – landespecifikke konklusioner (ADD 2)
- SPC's multilaterale evalueringer af gennemførelsen 2026 – landespecifikke konklusioner (ADD 3).

Udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse om det europæiske semesters 2026-cyklus

Præambel

Beskæftigelsesudvalget (EMCO) og Udvalget for Social Beskyttelse (SPC) er ansvarlige for gennemførelsen af det europæiske semester på områderne beskæftigelses-, færdigheds- og socialpolitikker¹. I hele det europæiske semesters 2026-cyklus foretog udvalgene sig derfor følgende:

- udarbejdede forud for samlingen i EPSCO-Rådet den 9. marts den årlige *henstilling om den økonomiske politik i euroområdet* og den *fælles beskæftigelsesrapport* sammen med de ledsagende rådskonklusioner. EMCO udarbejdede også den allerførste *henstilling om den menneskelige kapital i EU*²
- forberedte forud for samlingen i EPSCO-Rådet den 29. juni de nye *landespecifikke henstillinger*³ og gav udtryk for synspunkter om den ledsagende *horisontale note* til Det Europæiske Råd⁴

¹ Baseret på bestemmelserne i artikel 148, 150 og 160 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), Rådets afgørelse [2015/772](#) og [2015/773](#) om nedsættelse af udvalgene og [forordning 2024/1263](#) om effektiv samordning af de økonomiske politikker.

² Alle dokumenter blev den 25. november 2025 vedtaget af Kommissionen som led i [efterårspakken](#). Efter forhandlinger i udvalgene blev de godkendt eller vedtaget af Rådet den 9. marts. De endelige tekster til [henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet](#), [henstillingen om den menneskelige kapital](#), [den fælles beskæftigelsesrapport](#) og [Rådets konklusioner](#) er tilgængelige online.

³ Vedtaget af Kommissionen den 3. juni som led i [forårspakken](#). Henstillingerne skal efter forhandlinger i udvalgene godkendes på EPSCO-Rådets samling den 29. juni og vedtages af Rådet den 10. juli.

⁴ Den horisontale note om de landespecifikke henstillinger for 2026, der er udarbejdet under ledelse af Cyperns formandskab, har til formål at bidrage til de politiske drøftelser i Det Europæiske Råd den 18.-19. juni.

- bidrog til udarbejdelsen af Rådets henstillinger om godkendelse af *de mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag*⁵.

EMCO og SPC gennemgik også de fremskridt, som medlemsstaterne har gjort med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger for 2025, og overvågede status for social konvergens i EU på grundlag af resultaterne af *rammen for social konvergens*⁶. Med hensyn til sidstnævnte blev første fase af analysen integreret i den fælles beskæftigelsesrapport 2026, mens anden fase af analysen blev offentliggjort af Kommissionen og efterfølgende drøftet af udvalgene⁷.

I lyset af disse aktiviteter indeholder **afsnit 1** i denne udtalelse udvalgenes synspunkter om forvaltningsaspekter i forbindelse med det europæiske semester. **Afsnit 2** indeholder overvejelser om de landespecifikke henstillinger for 2026 som foreslået af Kommissionen og forelagt EMCO og SPC den 4. juni. **Afsnit 3** beskriver resultatet af gennemgangen af medlemsstaternes fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger for 2025 og resultaterne inden for rammen for social konvergens i form af tematiske budskaber. De tilsvarende landespecifikke konklusioner er vedlagt som **bilag**.

⁵ Disse henstillinger fra Rådet vedtages på Økofinrådets samlinger.

⁶ Udformningen af og elementerne i rammen for social konvergens blev drøftet i en særlig EMCO-SPC-arbejdsgruppe, der var aktiv i perioden 2022-2023, og beskrevet i dokumentet [Noglebudskaber om indførelsen af en ramme for social konvergens i det europæiske semester](#) og i en tilhørende [rapport](#). Begge dokumenter blev forelagt EPSCO-ministrene i juni 2023.

⁷ Kommissionen offentliggjorde anden fase af analysen i et [arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene](#) den 21. april. Analysen blev drøftet af EMCO og SPC i særlige evalueringer, hvis resultat er sammenfattet i afsnit 3.1.

Afsnit 1

Forvaltningsaspekter i forbindelse med det europæiske semester

Det europæiske semesters 2026-cyklus var det andet år for gennemførelsen af EU's nye ramme for økonomisk styring, hvori den europæiske søjle for sociale rettigheder er solidt forankret. I den forbindelse glædede udvalgene sig over den stadig større integration af økonomiske politikker og beskæftigelses-, færdigheds- og socialpolitikker i hele semesterprocessen, navnlig i de landespecifikke henstillinger for 2026. Denne udvikling bygger på de betydelige beskæftigelsesmæssige og sociale dimensioner af de mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag⁸, som EMCO og SPC fortsatte med at bidrage til, hvor det var relevant, i forbindelse med udarbejdelsen af Rådets henstillinger om godkendelse af indholdet heraf. Udvalgene mener, at denne stærkere integration af politikkerne er i overensstemmelse med deres mangeårige arbejde med reformer og investeringer i arbejdsmarkeds-, færdigheds- og socialpolitikker som drivkræfter for inkluderende økonomisk vækst, produktivitet og konkurrenceevne⁹.

⁸ [Skrivelse fra formændene for EMCO og SPC om de mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag](#), der blev forelagt EPSCO-ministrene i februar 2025.

⁹ Disse overvejelser førte til en [udtalelse om merværdien af sociale investeringer og EPSCO-Rådets rolle i styringen af det europæiske semester](#) (godkendt af Rådet i november 2023), [Rådets konklusioner om arbejdsmarkeds-, færdigheds- og socialpolitikkers rolle med henblik på modstandsdygtige økonomier](#) (godkendt af Rådet i juni 2024) og [frivillige vejledende principper for EU-medlemsstaternes evaluering af de økonomiske virkninger af reformer og investeringer på områderne arbejdsmarkedet, færdigheder og socialpolitik](#) (godkendt af Rådet i juni 2024).

Med semestercyklussen 2026 fulgte den første henstilling nogensinde om den menneskelige kapital, en omfattende analyse af udfordringer med hensyn til jobkvalitet og et fornyet fokus på at mindske fattigdomsrisici, uligheder og social udstødelse i overensstemmelse med den nye EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom¹⁰. Henstillingen om den menneskelige kapital fastlægger en ny politisk ramme, som skal styrke udviklingen af menneskelig kapital i Unionen. Den sætter stærkt fokus på, at det haster med at imødegå mangler på arbejdskraft i strategiske sektorer, fremskynde anerkendelsen af kvalifikationer, styrke grundlæggende færdigheder, udvide erhvervsuddannelser og STEM-uddannelser og gøre større brug af viden om færdigheder for at støtte overgange på arbejdsmarkedet og konkurrenceevnen. Samtidig er jobkvalitet – med udgangspunkt i Beskæftigelsesudvalgets udtalelse, der blev vedtaget i 2025, og den tilhørende ajourføring af en overvågningsramme¹¹ – systematisk blevet integreret i processen med det europæiske semester, idet der er medtaget en særlig analyse i den fælles beskæftigelsesrapport 2026 og i landerapporterne, hvilket har ført til, at de landespecifikke henstillinger giver udtrykkelig politisk vejledning på tværs af de vigtigste dimensioner, hvor det er relevant. Forårspakken afspejler også prioriteterne i den nye EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom, navnlig med hensyn til de politiske løftestænger, som skal anvendes til at mindske risikoen for fattigdom og social udstødelse.

¹⁰ [EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom - Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion](#), som Kommissionen offentliggjorde den 6. maj 2026.

¹¹ [EMCO's udtalelse om dimensionerne af jobkvalitet](#), der blev forelagt EPSCO-ministrene i juni 2025. En ajourført overvågningsramme vil indgå i overvågningen af beskæftigelsesresultaterne for 2026, der skal fremsendes til Rådet forud for samlingen i EPSCO-Rådet i oktober.

I forbindelse med den beskæftigelsesmæssige og sociale dimension af semestret gjorde udvalgene i hele 2026-cyklussen status over de fremskridt, der er gjort hen imod EU's og de nationale 2030-mål for beskæftigelse og færdigheder samt bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse¹². Unionen er overordnet set godt på vej til at nå sit 2030-mål for beskæftigelse, idet flere medlemsstater allerede har opfyldt eller oversteget deres nationale mål. Samtidig udgør utilstrækkelige fremskridt hen imod 2030-målet for færdigheder betydelige risici for fremtiden i lyset af den vedvarende mangel på arbejdskraft og den afdæmpede produktivitetsvækst. Udvalgene udtrykker også bekymring over, at fremskridtene med hensyn til at mindske fattigdom og social udstødelse fortsat er utilstrækkelige og ujævne på tværs af medlemsstaterne, idet Unionen i øjeblikket ikke er på rette vej med hensyn til at opfylde 2030-målet for fattigdomsbekæmpelse, og der er vedvarende forskelle, der påvirker personer i sårbare situationer. Udvalgene ser frem til at drøfte den kommende handlingsplan for den europæiske søjle for sociale rettigheder i andet halvår af 2026 for at støtte fremskridtene hen imod Unionens overordnede 2030-mål¹³.

For at støtte udpegelsen af risici og udfordringer for opadgående social konvergens bidrog udvalgene til gennemførelsen af rammen for social konvergens på grundlag af analyser foretaget af Kommissionen. Efter de synspunkter, der blev givet udtryk for i tidligere semestercyklusser¹⁴, bemærkede nogle medlemsstater, at der er mulighed for yderligere at forbedre tidsplanen for anden fase af analysen, hvor der med fordel kunne afsættes mere tid til tekniske dialoger mellem Kommissionen og de berørte medlemsstater, samtidig med at forbindelsen mellem årsagssammenhænge på tværs af politikområder kunne styrkes, og den seneste udvikling kunne afspejles mere udtrykkeligt. Drøftelserne kom ind på afvejningen mellem at give mere tid til dybtgående tekniske dialoger for at sikre kvaliteten af dem og sørge for rettidig tilgængelighed af input til udvalgenes evalueringer af den multilaterale overvågning. EMCO og SPC ser med tilfredshed på integrationen af rammens resultater i forslagene til landespecifikke henstillinger for 2026 og landerapporterne og støttede dermed identificeringen af politiske tiltag for at fremme opadgående social konvergens.

¹² Udvalgene forelagde Rådet en [udtalelse om processen for fastsættelse af nationale mål for 2030](#) i juni 2022.

¹³ Udvalgene gav input til den næste handlingsplan via [udtalelsen om Unionens fremtidige politiske prioriteter vedrørende den europæiske søjle for sociale rettigheder](#), som Rådet godkendte i marts 2024, og under en udveksling af synspunkter i maj 2025.

¹⁴ [Vurdering af rammen for social konvergens som gennemført på pilotbasis i det europæiske semesters 2024-cyklus](#), som blev drøftet af EPSCO-Rådet på samlingen den 2. december 2024.

Ifølge standardpraksis havde EMCO og SPC også omfattende drøftelser med arbejdsmarkedets parter i EU og repræsentanter for civilsamfundsorganisationer om de politiske prioriteter i efterårs- og forårspakken. Disse drøftelser førte til en konstruktiv og væsentlig dialog, som blev taget behørigt i betragtning ved udarbejdelsen af denne udtalelse. Udvalgene bekræfter på ny, at inddragelse af arbejdsmarkedets parter, repræsentanter for civilsamfundet og andre relevante interessenter i alle faser af det europæiske semester og den nationale politiske beslutningsproces er en nøglefaktor for en vellykket samordning og gennemførelse af økonomi-, beskæftigelses- og socialpolitikken. I den forbindelse vil EMCO i andet halvår af 2026 foretage en særlig evaluering af den sociale dialog for at vurdere fremskridtene i alle medlemsstater og aflægge rapport til Rådet om status for den sociale dialog i hele Unionen¹⁵.

Endelig understreger udvalgene, at offentliggørelsen af forårspakken i juni for tredje år i træk førte til etablering af ad hoc-ordninger på udvalgsniveau for at sikre en traktatbaseret inddragelse af EPSCO-Rådet i udarbejdelsen og godkendelsen af de nye landespecifikke henstillinger. Dette medførte endnu en gang, at der var begrænset tid til drøftelser med arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer i udvalgene, medlemsstaternes meningsfulde analyse og udarbejdelse af de nye landespecifikke henstillinger, og at det årlige fælles møde mellem EMCO, SPC og Udvalget for Økonomisk Politik (EPC) blev ændret til et hybridmøde. Den komprimerede tidsplan for gennemgang af de landespecifikke henstillingers beskæftigelsesmæssige, færdighedsmæssige og sociale aspekter risikerer at underminere troværdigheden af semesterprocessen og have en negativ indvirkning på ejerskabet til og en hurtig gennemførelse af henstillingerne. Dette skyldes den begrænsede tid til meningsfulde multilaterale drøftelser og nationale høringer med alle relevante interessenter, herunder arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer. EMCO og SPC slår fortsat til lyd for, at der fastsættes en passende og forudsigelig tidsplan for offentliggørelsen af forårspakken, og er rede til at støtte Kommissionen og de kommende rådsformandskaber i denne henseende.

¹⁵ I 2025 nåede EMCO til enighed om at omstrukturere og udvide omfanget af sin evaluering af den sociale dialog med henblik på at overvåge gennemførelsen af [Rådets henstilling fra 2023 om styrkelse af den sociale dialog i EU](#) i alle medlemsstater, idet de nationale arbejdsmarkedsparter blev opfordret til at deltage i drøftelserne.

Afsnit 2

Vurdering af Kommissionens henstillinger til landespecifikke henstillinger for 2026

De politiske retningslinjer i forårspakken 2026 afspejler en socioøkonomisk kontekst, der er præget af øget geopolitisk usikkerhed, accelererende teknologiske ændringer og vedvarende strukturelle udfordringer, der påvirker Unionens konkurrenceevne, produktivitet og sociale samhørighed. Udvalgene bemærker, at 2026-cyklussen yderligere konsoliderer en strukturel udvikling i det europæiske semester, hvor konkurrenceevne, modstandsdygtighed og social retfærdighed i stigende grad behandles på en integreret måde, idet menneskelig kapital og social samhørighed anerkendes som forudsætninger for produktivitetsvækst og økonomisk stabilitet. På denne baggrund blev der i dette års europæiske semesters cyklus fortsat lagt vægt på behovet for at styrke Unionens langsigtede konkurrenceevne og modstandsdygtighed inden for Europas sociale markedsøkonomi.

Udvalgene glæder sig over, at de landespecifikke henstillinger for 2026 i stigende grad anerkender reformer og investeringer i forbindelse med menneskelig kapital, kvalitetsjob og social inklusion som centrale drivkræfter for bæredygtig økonomisk vækst og opadgående social konvergens. Inden for EPSCO-Rådets ansvarsområde udmøntede dette sig i et stort antal forslag til landespecifikke henstillinger, der har til formål at afhjælpe manglen på arbejdskraft og færdigheder og et mismatch mellem udbudte og efterspurgte færdigheder, øge arbejdsmarkedsdeltagelsen, fremme jobkvaliteten, styrke uddannelsessystemerne, forbedre den sociale beskyttelse og den sociale inklusion, mindske fattigdom og tackle udfordringer med hensyn til boligernes prisoverkommelighed. Samlet set afspejler forslagene til landespecifikke henstillinger for 2026 på passende vis den indbyrdes afhængighed mellem økonomiske resultater, sociale fremskridt og Unionens strategiske mål og udstikker vigtige retningslinjer på EU-plan, også forud for den flerårige finansielle ramme for 2028-2034.

Forslagene til landespecifikke henstillinger for 2026 lægger særlig vægt på arbejdsmarkedets resultater og jobkvalitet som væsentlige elementer i en konkurrencedygtig og

modstandsdygtig økonomi. Medlemsstaterne opfordres til at styrke aktive

arbejdsmarkedspolitikker, støtte overgange på arbejdsmarkedet og øge deltagelsen af grupper, der er underrepræsenteret på arbejdsmarkedet. Dette er i overensstemmelse med, at arbejdsmarkedets resultater ikke kun afhænger af antallet af arbejdspladser, men også af beskæftigelsens kvalitet, som påvirker deltagelsen, produktiviteten og dynamikken i udbuddet af arbejdskraft. I den forbindelse anerkendes det på passende vis i forslagene, at det er vigtigt at udvide opkvalificerings- og omskolingsmulighederne, tackle segmenteringen af arbejdsmarkedet, forbedre arbejdsvilkårene og styrke inddragelsen af arbejdsmarkedets parter i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.

De nye henstillinger sætter fortsat stærkt fokus på uddannelse, færdigheder og udvikling af menneskelig kapital som strategiske aktiver for Europas fremtidige velstand og

konkurrenceevne. Udvalgene bemærker, at færdighedspolitikker i stigende grad udformes ikke blot som beskæftigelsespolitiske værktøjer, men også som strategiske katalysatorer for Unionens konkurrenceevne, industrielle omstilling og teknologiske suverænitæt. I lyset af den vedvarende mangel på arbejdskraft og færdigheder, den demografiske udvikling og den stigende efterspørgsel efter avancerede og digitale færdigheder og STEM-færdigheder opfordres medlemsstaterne til at styrke uddannelsessystemerne, øge mulighederne for livslang læring og forbedre deltagelsen i voksenuddannelse. Flere forslag til landespecifikke henstillinger fokuserer på at forbedre de grundlæggende færdigheder, øge inklusionen og kvaliteten af uddannelsesstilbuddene og tilpasse læringssystemerne bedre til arbejdsmarkedets behov. Udvalgene glæder sig over anerkendelsen af, at færdighedspolitikker er afgørende ikke blot for at støtte beskæftigelse og social inklusion, men også for at muliggøre Unionens grønne og digitale omstilling og styrke dens strategiske autonomi i nøglesektorer.

Inden for social inklusion og social beskyttelse adresserer forslagene til landespecifikke henstillinger for 2026 fortsat udfordringer i forbindelse med fattigdom, uligheder, social udstødelse og de sociale beskyttelsessystemers tilstrækkelighed og bæredygtighed, herunder adgang til sundhedspleje og langtidspleje af høj kvalitet. Udvalgene ser med tilfredshed på den fortsatte konvergens i de politiske tilgange, der kombinerer tilstrækkeligheds- og bæredygtighedshensyn med en øget vægt på aktivering, arbejdsmarkedsdeltagelse og adgang til sociale tjenester. Udvalgene glæder sig også over den særlige opmærksomhed, der gives til at forbedre effektiviteten, dækningen og tilstrækkeligheden af sociale overførsler og social bistand, navnlig for personer i sårbare situationer og børn i risiko for fattigdom eller social udstødelse, i overensstemmelse med strategien for bekæmpelse af fattigdom. Medlemsstaterne opfordres også til at forbedre adgangen til lokalsamfundsbaseerede sundheds- og langtidsplejetjenester af høj kvalitet under hensyntagen til demografiske tendenser, mangel på arbejdskraft og territoriale forskelle. Det anerkendes på passende vis i forslagene, at foranstaltninger til styrkelse af de sociale beskyttelses- og inklusionssystemer fortsat er afgørende for at forebygge og mindske fattigdom og social udstødelse, sikre modstandsdygtighed, støtte arbejdsmarkedsdeltagelsen for personer i sårbare situationer og bidrage til at øge ligestillingen og tackle demografiske udfordringer.

Udvalgene bemærker endvidere, at boligernes prisoverkommelighed får en stadig mere fremtrædende plads i semesterprocessen. I flere medlemsstater påvirker boligudgifterne i stigende grad arbejdskraftens mobilitet, levestandarden og den sociale inklusion foruden den stigende risiko for udelukkelse fra boligmarkedet. Udvalgene bemærker, at boligernes prisoverkommelighed i stigende grad anerkendes ikke blot som en social udfordring, men også som en faktor, der har en indvirkning på rekrutteringsvanskeligheder, arbejdskraftens mobilitet og effektiviteten af matchningen på arbejdsmarkedet, hvilket har mere vidtrækkende konsekvenser for produktivitetsvæksten og den økonomiske stabilitet i hele EU. Forslagene til landespecifikke henstillinger fremhæver derfor på passende vis behovet for at håndtere strukturelle hindringer, der påvirker boligernes tilgængelighed og prisoverkommelighed, i erkendelse af de bredere økonomiske og sociale konsekvenser af udviklingen på boligmarkedet. Udvalgene bemærker, at det er vigtigt at sikre, at der ikke lægges en urimelig byrde på semestret, når disse yderligere dimensioner inddrages.

Udvalgene noterer sig, at rammen for social konvergens fortsat integreres i det europæiske semester. 2026-cyklussen var det tredje år, hvor gennemførelsen af rammen for social konvergens var et integreret instrument i det europæiske semester i overensstemmelse med forordning (EU) 2024/1263 og principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder. Rammen bidrog til en systematisk og omfattende identifikation af risici og udfordringer i forbindelse med opadgående social konvergens, herunder gennem bilaterale udvekslinger og multilaterale evalueringer i udvalgene med henblik på at informere Rådet om status for social konvergens i EU. De resultater, der er opnået inden for rammen, har også dannet grundlag for Kommissionens analyse og politiske retningslinjer i forårspakken 2026.

Endelig bemærker udvalgene, at der på trods af de ad hoc-ordninger, der var nødvendige for at færdiggøre forslagene til landespecifikke henstillinger for 2026, blev sikret et tæt samarbejde mellem EMCO og SPC og andre rådgivende udvalg. Samarbejdet med Økofinudvalgene gjorde det muligt effektivt at behandle flere politiske spørgsmål af tværgående karakter i EPSCO-Rådet og Økofinrådet. I overensstemmelse med standardpraksis fandt drøftelsen af de landespecifikke henstillinger vedrørende uddannelse, erhvervsuddannelse og færdigheder sted i EMCO med deltagelse af delegerede fra Uddannelsesudvalget (EDUC). Sundhedsrelaterede landespecifikke henstillinger blev drøftet i SPC, og medlemmerne blev opfordret til at samordne med relevante eksperter på nationalt plan.

Afsnit 3

De vigtigste resultater vedrørende gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger for 2025 og status for social konvergens i Unionen

Multilateral overvågning er en af de vigtigste opgaver for EMCO og SPC i forbindelse med det europæiske semester¹⁶. Det indebærer bl.a.¹⁷ en dybdegående bedømmelse af de reformer, investeringer og bredere politiske tiltag, der er indledt som følge af de landespecifikke henstillinger udstedt af Rådet i den tidligere semestercyklus. Som sådan spiller de multilaterale overvågningsaktiviteter en afgørende rolle med hensyn til at støtte medlemsstaternes politiske tiltag gennem udveksling af politisk viden og bedste praksis og ved at fremme en fælles forståelse af de landespecifikke udfordringer med henblik på at informere Rådet.

I 2026 vurderede begge udvalg gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger for 2025 og drøftede og drog – inden for rammerne af rammen for social konvergens – konklusioner om risici og udfordringer i forbindelse med opadgående social konvergens i Unionen. For alle landespecifikke gennemgange var konklusionerne baseret på de oprindelige input fra Kommissionens tjenestegrene via anden fase af analysen, der blev offentliggjort i april, og på medlemsstaternes egen rapportering om de senest trufne foranstaltninger efterfulgt af multilaterale bedømmelser af disse foranstaltninger foretaget af de øvrige medlemsstater og Kommissionen. De landespecifikke konklusioner blev vedtaget i fællesskab og er vedlagt denne udtalelse.

¹⁶ For EMCO's vedkommende sker det på grundlag af artikel 148 og 150 i TEUF, mens det for SPC's vedkommende sker på grundlag af artikel 160 i TEUF.

¹⁷ I EMCO omfatter de multilaterale overvågningsaktiviteter også særlige evalueringer af gennemførelsen af visse rådshenstillinger inden for EPSCO's ansvarsområde, og de er rettet til alle medlemsstater. I SPC tilrettelægges der særlige indgående tematiske drøftelser, eller der fremlægges fælles rapporter med henblik på opfølgning af relevante rådshenstillinger.

3.1. Horisontale resultater fra EMCO og SPC om opadgående social konvergens

Den 19.-20. maj gennemførte EMCO og SPC en række evalueringer af social konvergens på grundlag af Kommissionens anden fase af analysen af rammen for social konvergens.

Evalueringerne omfattede ni medlemsstater, for hvilke det i Kommissionens analyse, som blev offentliggjort den 21. april, blev konstateret, at de står over for potentielle risici for den opadgående sociale konvergens, samt gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger for 2025 rettet til disse medlemsstater. Analysen bidrager til overvågningen af udviklingen inden for beskæftigelse, færdigheder og socialpolitik i det europæiske semester i overensstemmelse med artikel 148 i TEUF og støtter bestræbelserne på at fremme opadgående social konvergens i hele EU og gøre fremskridt hen imod EU's og de nationale 2030-mål i forbindelse med den europæiske søjle for sociale rettigheder.

- **Anden fase af analysen for 2026 af rammen for social konvergens tydeliggjorde en række stort set fælles risici for den opadgående sociale konvergens i de evaluerede medlemsstater.** Disse risici blev også bredt anerkendt i fagfælledrøftelserne, selv hvor tendensernes omfang og retning varierede fra land til land. Evalueringerne bekræftede, at medlemsstaterne er ved at gennemføre en lang række reformer og investeringer, herunder i nogle tilfælde omfattende strukturelle ændringer. Mange af de identificerede strukturelle udfordringer hæmmer imidlertid fortsat fremskridtene hen imod opadgående social konvergens og kræver en yderligere vedvarende politisk indsats for at omsætte igangværende reformer til målbare resultater. Der vil derfor være behov for en fortsat indsats for at sikre, at de igangværende reformer omsættes til vedvarende opadgående social konvergens.

- Udviklingen på arbejdsmarkedet tegner et blandet billede.** Selv om de overordnede beskæftigelsestendenser fortsat er positive i mange medlemsstater, er der fortsat betydelige og i nogle tilfælde voksende forskelle for specifikke grupper, navnlig kvinder, unge, personer med handicap og tredjelandsstatsborgere. De regionale forskelle er også fortsat udtalte, hvilket tyder på fortsatte udfordringer med hensyn til at sikre mere afbalancerede arbejdsmarkedsresultater på tværs af regioner og befolkningsgrupper. I nogle tilfælde oplever sårbare grupper fortsat mindre gunstige eller endda forværrede arbejdsledeshedsdynamikker. Samtidig udgør manglen på arbejdskraft og et mismatch mellem udbudte og efterspurgte færdigheder i flere medlemsstater fortsat strukturelle begrænsninger. Utilstrækkelig jobkvalitet udgør også en risiko for arbejdsmarkedets resultater og for at skabe opadgående social konvergens. Der er derfor behov for en vedvarende indsats for at øge arbejdsmarkedsdeltagelsen, mindske segmenteringen og forbedre arbejdsvilkårene, herunder gennem et styrket samarbejde med arbejdsmarkedets parter og velfungerende offentlige arbejdsformidlinger.
- På området færdigheder og uddannelse bekræftede evalueringerne, at der findes vedvarende og i vid udstrækning fælles udfordringer, navnlig med hensyn til deltagelse i voksenuddannelse, grundlæggende og digitale færdigheder og uddannelsesfrafald.** Deltagelsen i voksenuddannelse ligger fortsat væsentligt under EU's 2030-mål, hvilket begrænser mange arbejdstageres og jobsøgendes muligheder for at tilpasse sig forandringerne på arbejdsmarkedet. Selv om der bliver skabt flere muligheder for livslang læring og opkvalificering, er rækkevidden og effektiviteten heraf fortsat begrænset for dårligt stillede og underrepræsenterede grupper. Dette udgør en risiko for vedvarende uligheder med hensyn til erhvervelse af færdigheder og arbejdsmarkedsresultater. Strukturelle foranstaltninger til at mindske uddannelsesfrafald afhænger ofte af kapaciteten på systemniveau, herunder lærernes tilgængelighed, institutionel parathed og skolernes evne til at reagere på de lærendes stadig mere forskelligartede profiler. Generelt er det fortsat en nøgleprioritet på tværs af medlemsstaterne at styrke kvaliteten, inklusionen og arbejdsmarkedsrelevansen af uddannelsessystemerne.

- **Evalueringerne gjorde endvidere opmærksom på vedvarende sociale udfordringer, navnlig i forbindelse med fattigdom og social udstødelse.** Risiciene er fortsat høje for særlige befolkningsgrupper, herunder husstande med børn, personer med handicap og andre grupper i sårbare situationer, hvilket ofte forværres af regionale forskelle i leveringen af tjenesteydelser. Disse udfordringer påvirker fortsat den sociale samhørighed og den opadgående sociale konvergens og er bl.a. knyttet til spørgsmål om ydelsernes tilstrækkelighed, tilgængelighed og udbredelse og de sociale beskyttelsessystemers effektivitet med hensyn til at imødegå fattigdomsrisici. Navnlig børnefattigdom kræver fortsat øget opmærksomhed i betragtning af de langsigtede konsekvenser heraf for lige muligheder og opadgående social konvergens mellem generationerne. Samtidig øger befolkningens aldring presset på langtidsplejesystemerne og arbejdsstyrkens tilgængelighed i sundheds-, pleje- og socialektoren, samtidig med at det skaber bredere bæredygtighedsudfordringer for de sociale beskyttelsessystemer. Selv om reformer af de sociale bistands- og beskyttelsessystemer er undervejs i mange medlemsstater, befinder disse sig fortsat på forskellige gennemførelsesstadier og vil kræve fortsat overvågning og tilpasning over tid.

For at tackle ovennævnte udfordringer er medlemsstaterne ved at gennemføre en bred vifte af reformer. Effektiviteten af dem afhænger imidlertid i vid udstrækning af rettidig gennemførelse, tilstrækkelig administrativ kapacitet, effektiv koordinering på tværs af forvaltningsniveauer og løbende investeringer i institutionel kapacitet. Det drejer sig især om følgende punkter:

- I flere tilfælde kræver aktiveringsforanstaltninger og subsidierede beskæftigelsesordninger fortsat en vurdering af deres effektivitet med hensyn til at støtte bæredygtig integration på arbejdsmarkedet, navnlig for sårbare grupper. I den forbindelse er en mere strategisk inddragelse af arbejdsgivere, herunder SMV'er, fortsat afgørende, da de ofte står over for hindringer med hensyn til at få adgang til og anvende beskæftigelses- og uddannelsesstøtteforanstaltninger.
- Evalueringerne fremhævede betydningen af integrerede tilgange, der kombinerer aktiveringspolitikker, udvikling af færdigheder, passende indkomststøtte og adgang til tjenester med henblik på at fremme inkluderende deltagelse på arbejdsmarkedet og styrke opadgående social konvergens.

- Evalueringerne understregede desuden på ny betydningen af solide overvågningsrammer, evidensbaseret politikudformning og systematisk konsekvensanalyse før, under og efter gennemførelsen. Sådanne værktøjer er afgørende for at vurdere reformernes effektivitet, støtte politisk læring på tværs af medlemsstaterne og forbedre effektiviteten af sociale investeringer og samtidig bidrage til en effektiv anvendelse af EU's finansieringsinstrumenter, navnlig Den Europæiske Socialfond+ (ESF+), til støtte for strukturreformer.

Rammen for social konvergens støtter en integreret overvågning af den beskæftigelsesmæssige, færdighedsmæssige og sociale udvikling ved at bidrage til at identificere risici for den opadgående sociale konvergens i hele EU. Samtidig kan der gøres en yderligere indsats for at styrke forbindelsen mellem årsagssammenhænge på tværs af politikområder. Det blev også bemærket, at den komprimerede tidsplan for anden fase af analysen kombineret med dens brede tematiske omfang og behovet for koordinering på tværs af flere nationale forvaltninger fortsat udgør operationelle udfordringer, hvilket tyder på, at tidsplanen for fremtidige semestercyklusser kan finjusteres yderligere.

3.2. Horisontale resultater fra EMCO

Den 18.-19. marts gennemgik Beskæftigelsesudvalget som led i sine årlige multilaterale overvågningsaktiviteter fremskridtene med gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger fra 2025 om uddannelse og færdigheder. Evalueringerne viste, at medlemsstaterne aktivt forfølger en bred vifte af reformer som reaktion på fælles udfordringer i hele EU, herunder vedvarende mangel på arbejdskraft – navnlig mangel på lærere – faldende grundlæggende færdigheder, behovet for at fremskynde opkvalificering og omskoling og betydningen af at tiltrække flere lærende, navnlig kvinder, til STEM-områder. Selv om mange af de fremlagte reformer er ambitiøse og strukturelt relevante, befinder de sig ofte på et tidligt stadium, og der mangler tilstrækkelige sammenhængs- og overvågningsrammer til at kunne vurdere deres fulde virkning.

- **Denne udvikling skal ses på baggrund af et forholdsvis stærkt arbejdsmarked.** Beskæftigelsesfrekvensen er fortsat høj, arbejdsløsheden er stabil, og EU's 2030-mål for beskæftigelse synes at være inden for rækkevidde. Denne modstandsdygtighed eksisterer imidlertid side om side med et betydeligt uudnyttet potentiale. Kvinder, unge, ældre arbejdstagere, personer med handicap og personer med migrantbaggrund er fortsat ikke tilstrækkeligt integreret på arbejdsmarkedet i mange medlemsstater. Dette viser, at arbejdsmarkederne trods positive samlede resultater endnu ikke fuldt ud mobiliserer tilgængelig menneskelig kapital. I en situation med strukturel mangel på arbejdskraft og demografiske ændringer udgør dette en central hindring for fremtidig vækst, konkurrenceevne og social samhørighed.

- På denne baggrund tegner færdigheder sig som en central strukturel udfordring.**

Faldende læse-, skrive- og regnefærdigheder blandt både studerende og voksne tyder på en bekymrende udhuling af grundlæggende færdigheder med direkte konsekvenser for beskæftigelsesegnetheden, produktiviteten og vækstpotentialet på lang sigt. Samtidig ligger deltagelsen i voksenuddannelse fortsat under EU's 2030-mål, hvilket tyder på, at opkvalificerings- og omskolingssystemerne endnu ikke fungerer i det omfang eller med den intensitet, der kræves. Samlet set peger disse tendenser i retning af svagheder i de nationale uddannelsessystemer – fra grunduddannelse til livslang læring – hvilket begrænser den enkeltes evne til at tilpasse sig skiftende behov på arbejdsmarkedet. Solid viden om og prognoser for færdigheder er afgørende for effektivt at foregribe, forebygge og afhjælpe den nuværende og fremtidige mangel på arbejdskraft og færdigheder.
- Bestræbelserne på at styrke digitale og grønne færdigheder samt fremme STEM-forløb afspejles i stigende grad i de nationale reformdagsordener, hvilket viser en fælles anerkendelse af deres strategiske betydning.** Disse bestræbelser er imidlertid ofte ikke tilstrækkeligt integreret til at skabe systemiske virkninger. Desuden gør den begrænsede tilgængelighed af resultatdata det vanskeligt at vurdere, om politikkerne reelt forbedrer deltagelsen, færdiggørelsen og arbejdsmarkedsrelevansen. Dette er særlig synligt på STEM-områder, hvor øget deltagelse af kvinder fortsat er et fælles mål, men hvor fremskridt afhænger af mere sammenhængende og vedvarende tilgange, der spænder over tidlig uddannelse, vejledning og karriereveje.

- **Erhvervsrettet uddannelse (VET) og lærerfaget udgør to afgørende katalysatorer for systemernes resultater, men de står begge over for strukturelle flaskehalse.** VET-systemerne spiller fortsat en central rolle med hensyn til at støtte fleksibiliteten på arbejdsmarkedet, navnlig hvor den arbejdsbaserede læring er veludviklet. Der er dog fortsat betydelige forskelle med hensyn til tiltrækningskraft, relevans og udbredelse på tværs af medlemsstaterne, hvilket tyder på ujævne fremskridt. Samtidig er manglen på lærere ved at blive en af de mest presserende begrænsninger for uddannelsessystemerne. En aldrende arbejdsstyrke, rekrutteringsudfordringer, arbejdsvilkår og faglig tiltrækningskraft påvirker alt sammen udbuddet af kvalificerede lærere. Selv om foranstaltninger til at forbedre arbejdsvilkårene og mindske arbejdsbyrden er vigtige, er der behov for en mere omfattende og fremadskuende tilgang for at håndtere rekruttering, fastholdelse, faglig udvikling og karrieremuligheder.
- **Der er fortsat en række udfordringer i hele uddannelsespipelinen.** Deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning (ECEC) er steget i løbet af det seneste årti, men er fortsat utilstrækkelig generelt, navnlig for børn med en ugunstig baggrund og migrantbaggrund, hvilket har konsekvenser for senere uddannelsesresultater og arbejdsmarkedsintegrationen. Skolefrafaldet falder fortsat, men der er stadig betydelige forskelle mellem befolkningsgrupper og regioner, hvor ugunstigt stillede lærende har en højere risiko for frafald. Samtidig er uddannelsessystemerne i stigende grad nødt til at reagere på en stadig større andel af studerende med særlige behov, hvilket øger efterspørgslen efter inkluderende tilgange, passende støttestrukturer og tilstrækkeligt personale. Samlet set understreger denne udvikling behovet for et stærkere grundlag, bedre kontinuitet på tværs af læringsstadier og mere inkluderende uddannelsessystemer.

- **Bortset fra disse udfordringer stiger antallet af personer med en videregående uddannelse fortsat, hvilket bidrager til en stadig mere kvalificeret befolkning.** Der er dog stadig bredere uligheder, da den socioøkonomiske baggrund fortsat har stor indflydelse på uddannelsesresultaterne. Samtidig har medlemsstater med højere overordnede resultater tendens til at udvise mindre forskelle, hvilket tyder på, at kvalitet og lighed er gensidigt forstærkende. Dette understreger betydningen af politiktilgange, der kombinerer ekspertise og inklusion i stedet for at behandle dem som konkurrerende mål.
- **Samlet set pegede evalueringerne på en klar konklusion: reformbestræbelserne er i gang, men fungerer endnu ikke i det omfang, med den integration eller på det modenhedsniveau, der kræves for at skabe systemiske ændringer.** Reformen på dette område kræver tid for at skabe målbare resultater. I denne forbindelse er overvågnings- og evalueringssystemerne fortsat underudviklede. Selv om mange reformer omfatter indførelse af overvågningsrammer og konsekvensanalyser, er disse ofte endnu ikke operationelle. Dette begrænser muligheden for at vurdere effektiviteten, navnlig med hensyn til at nå ud til underrepræsenterede grupper, og svækker evidensgrundlaget for tilpasning af politikker. Desuden er de offentlige investeringer i uddannelse som andel af BNP faldet i de seneste år, hvilket øger vigtigheden af at sikre, at de tilgængelige ressourcer anvendes strategisk og effektivt. På denne baggrund kan gensidig læring på EU-plan og EU's finansieringsinstrumenter spille en vigtig supplerende rolle med hensyn til at støtte udformningen af reformer, styrke kvalitetsorienterede investeringer og forbedre de langsigtede resultater.

Den 29.-30. april gennemgik Beskæftigelsesudvalget som led i sine årlige multilaterale overvågningsaktiviteter fremskridtene med gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger fra 2025 om deltagelse og færdighedsmismatch på arbejdsmarkedet, beskatning af arbejde, arbejdsmarkedssegmentering og den sociale dialog. Evalueringerne viste, at medlemsstaterne tager skridt til at tackle fælles strukturelle udfordringer, herunder mangel på arbejdskraft og færdigheder, lav arbejdsmarkedsdeltagelse blandt visse grupper, vedvarende segmentering og behovet for at styrke den sociale dialog og kollektive overenskomstforhandlinger. Selv om de fremlagte foranstaltninger ofte var relevante og – i nogle tilfælde – vidtrækkende, befinder mange sig stadig på et tidligt stadium i gennemførelsen og vil kræve tid samt solid overvågning og evaluering, for at deres effektivitet kan vurderes fuldt ud.

- **Generelt pegede evalueringerne på en situation, hvor arbejdsmarkedene samlet set klarer sig godt, men strukturel ineffektivitet fortsat begrænser både inklusionen og en effektiv fordeling af arbejdskraft.** Kvinder, unge, ældre arbejdstagere, lavtuddannede, personer med handicap og personer med migrantbaggrund er fortsat ikke tilstrækkeligt integreret på arbejdsmarkedet i mange medlemsstater. Deres underrepræsentation påvirker fortsat udbuddet af arbejdskraft negativt, navnlig i en situation med en aldrende befolkning, vedvarende mangel på arbejdskraft og begrænset regional mobilitet. Dette tyder på, at arbejdsmarkedene trods positive samlede resultater endnu ikke fuldt ud mobiliserer tilgængelig menneskelig kapital, og at der er behov for en yderligere målrettet og vedvarende indsats for at sikre, at forbedringer omsættes til mere inkluderende resultater.

- **Der er fortsat en betydelig mangel på arbejdskraft og et betydeligt færdighedsmismatch, hvilket peger i retning af strukturelle forskelle mellem udbud af og efterspørgsel efter arbejdskraft.** Håndteringen af disse udfordringer kræver ikke blot effektive matchningsmekanismer, men også en stærkere koordinering mellem arbejdsmarkeds- og uddannelsespolitikkerne. Medlemsstaterne har taget skridt til at styrke aktive arbejdsmarkedspolitikker, herunder gennem forbedret støtte til jobsøgning, karrierevejledning og mere integreret levering af tjenesteydelser, navnlig gennem omstrukturerede offentlige arbejdsformidlinger og tilgange med et enkelt kontaktpunkt. En styrkelse af samarbejdet mellem arbejdsgivere og uddannelsesudbydere understøttet af solid viden om færdigheder fremstår som en central forudsætning for at sikre, at udviklingen af færdigheder imødekommer både nuværende mangler og fremtidige behov på arbejdsmarkedet. Desuden blev tiltrækning af udenlandske talenter og forbedring af anerkendelsen af erhvervsmæssige kvalifikationer udpeget som vigtige supplerende løftestænger til at afhjælpe manglen på arbejdskraft.
- **Ud over matchningsmekanismer er det fortsat en afgørende faktor at forbedre adgangen til tjenester, der kan øge arbejdsmarkedsdeltagelsen.** Tilgængeligheden af førskoleundervisning og børnepasning (ECEC) og langtidspleje (LTC) spiller en central rolle med hensyn til at understøtte arbejdsmarkedsdeltagelsen, navnlig blandt kvinder og personer med omsorgsforpligtelser. Førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet bidrager også til bedre langsigtede resultater, navnlig for ugunstigt stillede børn, ved at støtte uddannelsesniveauet og den fremtidige udvikling af færdigheder. Mere generelt understreger evalueringerne vigtigheden af at kombinere aktiveringspolitikker med passende støttetjenester, da nogle personer fortsat står over for praktiske hindringer – i forbindelse med fattigdom, omsorgsforpligtelser eller andre sårbarheder – der begrænser deres muligheder for at deltage fuldt ud på arbejdsmarkedet.

- **Sideløbende hermed er uddannelses- og opkvalificeringspolitikker fortsat centrale for at afhjælpe mismatches og støtte omstillinger.** Deres effektivitet afhænger ikke kun af tilgængelighed, men også af relevans og tilgængelighed gennem hele livet. Foranstaltninger til fremme af erhvervsmæssig mobilitet og videreuddannelse blev fremhævet, herunder initiativer rettet mod SMV'er og bestræbelser på at støtte tilpasning af arbejdsstyrken i forbindelse med teknologiske ændringer, herunder den stigende anvendelse af kunstig intelligens. I den forbindelse spiller offentlige arbejdsformidlinger og arbejdsmarkedets parter en vigtig rolle med hensyn til at identificere nye behov, lette adgangen til uddannelse og støtte omstillinger, navnlig for personer i sårbare situationer.
- **Håndteringen af disse udfordringer kræver også yderligere fremskridt med hensyn til at tackle arbejdsmarkedssegmentering og sikre, at beskatning af arbejde støtter inkluderende beskæftigelsesresultater.** Vedvarende segmentering bidrager til underrepræsentation af visse grupper, idet den øger både adgangsbarrierer og forskelle i jobkvaliteten. I de politiske rammer er det vanskeligt at skabe balance mellem fleksibilitet for arbejdsgivere og arbejdstagere uden at bidrage til en todeling af arbejdsmarkedet, hvilket understreger behovet for at forbedre arbejdsvilkårene og mindske de risici, der truer jobkvaliteten, på tværs af alle former for beskæftigelse, herunder ved at tackle alt for usikre eller fragmenterede arbejdsordninger. Beskatning af arbejde indgår i tæt samspil med denne dynamik og spiller en vigtig rolle i udformningen af incitamenter til at arbejde og ansætte. Evalueringerne bekræftede vigtigheden af at udforme skattesystemer, der støtter arbejdsmarkedsdeltagelse og undgår at skabe arbejdsløsheds- og inaktivitetsfælder, navnlig for kvinder og unge, uden at segmenteringen mellem forskellige typer beskæftigelse samtidig øges. Det er derfor fortsat afgørende at sikre sammenhæng mellem beskatning af arbejde og bredere arbejdsmarkedsmål, herunder gennem en omhyggelig vurdering af de fordelingsmæssige konsekvenser, for at støtte mere inkluderende og velfungerende arbejdsmarkeder.

- **Et tilbagevendende tværgående spørgsmål vedrører behovet for vedvarende overvågning for at vurdere virkningen af politikudformningen og -gennemførelsen.** Flere medlemsstater har iværksat omfattende reformer, herunder storstilede ændringer af arbejdsløshedsunderstøttelsen eller strukturen på de offentlige arbejdsformidlinger. Det vil imidlertid kræve vedvarende overvågning af disse reformer for at vurdere deres effektivitet, navnlig for underrepræsenterede grupper. Mere generelt begrænser manglen på solide overvågningsværktøjer og systematiske konsekvensanalyser – både forudgående og efterfølgende – evnen til at vurdere, hvad der fungerer, og til at opskalere effektive foranstaltninger og tilpasse politikker, hvor det er nødvendigt. Dette er fortsat en væsentlig hindring for at forbedre politikernes effektivitet.
- **Endelig afhænger effektiviteten af reformer på tværs af disse områder også af kvaliteten af den sociale dialog og inddragelsen af interessenter.** En velfungerende social dialog og kollektive overenskomstforhandlinger spiller en central rolle med hensyn til at støtte arbejdsmarkedsdeltagelsen, forbedre matchningsresultaterne og tackle segmenteringen ved at sikre, at politikkerne tager udgangspunkt i arbejdstagernes og arbejdsgivernes behov. Selv om alle medlemsstater anerkender deres betydning, varierer strukturen, dækningen og effektiviteten af ordningerne for den sociale dialog betydeligt fra land til land. I flere tilfælde tyder den faldende kollektive overenskomstdækning og organisationsprocent på en svækkelse af fundamentet, mens arbejdsgiverrepræsentationen fortsat er forholdsvis stabil. I nogle sammenhænge er inddragelsen af arbejdsmarkedets parter fortsat begrænset, og høringerne risikerer at blive alt for formalistiske, hvilket mindsker deres indvirkning på politikudformningen og -gennemførelsen. Dette understreger, at en meningsfuld og rettidig inddragelse af arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet er afgørende ikke blot for overholdelsen, men også for at forbedre reformernes kvalitet, legitimitet og effektivitet. Kapacitetsopbygningsindsatsen, herunder gennem ESF+-støtte, kan bidrage til at styrke disse processer, men deres langsigtede holdbarhed er fortsat et centralt hensyn.

3.3. Horisontale resultater fra SPC

Under semestercyklussen for 2026 gennemførte udvalget 11 gennemgange af landespecifikke henstillinger, som Rådet havde udstedt i 2025, på de politikområder, der hører under dets kompetence. De landespecifikke henstillinger omhandlede specifikke udfordringer inden for pension, sundhedspleje, langtidspleje, social beskyttelse og social inklusion, herunder økonomisk overkommelige boliger og energifattigdom. På grundlag af rammen for social konvergens som fastsat i den fælles beskæftigelsesrapport 2026 blev de ni lande, der er omfattet af anden fase af analysen, desuden evalueret i EMCO's og SPC's fælles evalueringer af rammen for social konvergens, som også omfattede de landespecifikke henstillinger fra 2025, herunder dem, der vedrører udfordringer med økonomisk overkommelige boliger og energifattigdom. Alle landespecifikke gennemgange var baseret på medlemsstaternes rapportering om de senest truffene foranstaltninger, efterfulgt af bedømmelser af disse foranstaltninger foretaget af de øvrige medlemsstater og Kommissionen.

De landespecifikke gennemgange den 18.-19. marts og 21.-22. april blev suppleret med forskellige horisontale elementer i den multilaterale overvågning, og de havde nytte af de tilsvarende tematiske drøftelser, der blev afholdt på møderne i SPC. I den forbindelse havde SPC på sit møde i marts en indgående tematisk drøftelse om "tilpasning af social beskyttelse til demografiske ændringer og ændringer på arbejdsmarkedet" i forbindelse med pensions-, sundheds- og langtidsplejepolitikker. På udvalgets møde i april blev der afholdt en horisontal drøftelse om "håndtering af udelukkelse fra boligmarkedet: adgang til økonomisk overkommelige, passende og sikre boliger". De horisontale konklusioner bygger på resultaterne fra de parallelle workshopper i de landespecifikke gennemgange og de tematiske konklusioner af de nævnte drøftelser.

- **På området for social beskyttelse har betænkelighederne med hensyn til den finanspolitiske holdbarhed stået højt på dagsordenen i mange år kombineret med spørgsmål om tilstrækkelighed i mange EU-lande.** Den hastigt aldrende befolkning og et arbejdsmarked i forandring lægger yderligere pres på tilstrækkeligheden af den sociale beskyttelse og finansieringen heraf. Under den tematiske drøftelse blev det undersøgt, hvilke strategier der kan indføres for at sikre, at social beskyttelse effektivt vil bidrage til modstandsdygtige samfund, og at finansieringen heraf er egnet til skiftende behov og ressourcemæssige begrænsninger i de kommende år.

- **Samspelet mellem sociale tjenester og kontantydelse er fortsat et vigtigt aspekt.** Effektiv koordinering og integration mellem sundhedspleje-, langtidspleje- og pensionssystemerne er afgørende for at forbedre bæredygtigheden, retfærdigheden og ligheden i den sociale beskyttelse i et aldrende samfund. En sådan integreret tilgang afspejles navnlig i de seneste reformer, hvor der søges synergier mellem ydelser og levering af integrerede tjenester for at imødekomme individuelle behov og fokusere på aktivering.
- **Investering i forebyggelse for at fremme sundhed og livslange tilgange, der har til formål at investere i mennesker gennem hele livet, er et andet vigtigt aspekt af reformer af den sociale beskyttelse.** Håndtering af udfordringerne i forbindelse med aldring, foranstaltninger til fremme af sund og aktiv aldring og længere arbejdsliv kombineret med pensionsreformer, der har til formål at øge incitamenterne til at udskyde pensionering, begrænse incitamenterne til tidlig pensionering og udvikle tillægspensioner er grundlæggende. Diversificering af finansieringen af pensioner og langtidspleje og tilskyndelse til beskæftigelsesmuligheder indtil og efter pensionering er afgørende. Synergier mellem sundheds- og langtidsplejesystemer er afgørende for at øge omkostningseffektiviteten og imødekomme den øgede efterspørgsel som følge af den – positive – stigning i den forventede levetid.
- **For at tackle udfordringerne i forbindelse med adgang til ydelser og tjenester bør de sociale beskyttelsessystemer desuden tilpasses de nye realiteter på arbejdsmarkedet i overensstemmelse med henstillingen om adgang til social beskyttelse.** Der skal tages hensyn til indbyrdes forbindelser på tværs af økonomiske politikker, finanspolitikker, beskæftigelsespolitikker og sociale beskyttelsessystemer i forbindelse med udarbejdelsen af reformer samt digitaliseringens rolle med hensyn til at øge effektiviteten, samtidig med at risici i forbindelse med den digitale kløft bør tackles på passende vis. Medlemsstaterne håndterede deres udfordringer ved at reagere på deres landespecifikke henstillinger med relevante foranstaltninger, og det er lykkedes dem at gøre visse fremskridt. Der er taget vigtige skridt med vægt på en solid politisk kontekst og ansvar på flere niveauer.

- **Evalueringerne understregede, at sundhedsforanstaltninger til forbedring af den primære sundhedspleje og forebyggelse samt til sikring af en bæredygtig arbejdsstyrke i sundhedssektoren er relevante for at opnå bedre sundhedsresultater og forbedre adgangen og modstandsdygtigheden.** Forebyggelse og bredere anvendelse af e-sundhedsløsninger synes at være nøglefaktorer for at sikre finansiell holdbarhed. Reformerne sigter mod et paradigmeskift fra reaktiv til proaktiv sundhedspleje, idet forsøg på at stramme reglerne for ydelser ved sygdom også overvejes. Der er planlagt forskellige investeringer i sundhedsinfrastruktur via genopretnings- og resiliensfaciliteten og anden EU-finansiering, samtidig med at der stadig kan overvejes en yderligere indsats for at styrke sundhedssystemernes modstandsdygtighed, navnlig med hensyn til sundhedspersonale.
- **Der arbejdes på at forbedre tilgængeligheden og prisoverkommeligheden af langtidsplejetjenester gennem reformer i retning af mere personcentrerede og lokalsamfundsbase-rede tilgange, herunder hjemmepleje og pleje af dagpatienter, udvidelse af finansieringen via obligatorisk forsikring samt foranstaltninger til at gøre omsorgsjob mere attraktive og forbedre fastholdelsen i sektoren.** Medlemsstaterne er i færd med at indføre stipendieprogrammer, undersøge mulighederne for en mere effektiv tilrettelæggelse af arbejdet med tværfaglige teams og bedre planlægningsmekanismer til fordeling af arbejdsstyrken, forbedre anerkendelsen af erhvervsmæssige kvalifikationer, herunder for at støtte hurtigere integration af tredjelandsstatsborgere og en mobil arbejdsstyrke, samt foranstaltninger inden for kvalitetsjob, herunder balance mellem arbejdsliv og privatliv. Der er indført foranstaltninger til støtte for uformelle omsorgspersoner såsom plejeorlov, bevidstgørelse om rettigheder og tilskud til omsorgspersoner. Der er dog stadig udfordringer såsom nødvendigheden af at håndtere de voksende behov og tackle regionale forskelle. God koordinering mellem sundhedspleje og langtidspleje, forebyggende tilgange, forbedring af effektiviteten af sundhedspleje- og langtidsplejesystemerne og sikring af en holdbar finansiering heraf er blandt de vigtigste politiske løftestænger, der er nødvendige for at styrke modstandsdygtigheden og reagere effektivt på de voksende demografiske udfordringer og plejeudfordringer.

- **Med henblik på at tackle pensionssystemernes finanspolitiske holdbarhed og samtidig sikre tilstrækkelighed i forbindelse med den demografiske ændring er en række muligheder blevet undersøgt, f.eks. forhøjelse af den faktiske pensionsalder, forlængelse af arbejdslivet med arbejdsmarkedsforanstaltninger og incitament i pensionssystemet og diversificering af finansieringen.** Der kan – blandt andet – opnås diversificering ved hjælp af reformer, der forventes at øge bidragene til finansierede pensioner for at opretholde et passende ydelsesniveau, ved at styrke arbejdsmarkedspensioner og give pensionsudbydere i den private sektor bredere investeringsmuligheder. Social bæredygtighed og dermed tilstrækkelighed er fortsat vigtigt, og medlemsstaterne agter at fastholde denne tilgang for at undgå fattigdom blandt ældre og sikre tilstrækkelige ældreindkomster.
- **Med hensyn til social inklusion ses stigende udfordringer i forbindelse med boliger, og der blev derfor indsamlet oplysninger om nylige nationale foranstaltninger eller reformer til at tackle udfordringerne med udelukkelse fra boligmarkedet.** Det blev undersøgt, i hvilket omfang indkomststøttepolitikker og levering af sociale tjenester, arbejdsformidling og sundhedstjenester bidrager til at forebygge udelukkelse fra boligmarkedet og støtte personer, der oplever hjemløshed. Medlemsstaterne reflekterede over befolkningsgrupper, der er uforholdsmæssig hårdt ramt af begrænset adgang til økonomisk overkommelige boliger eller udelukkelse fra boligmarkedet, og der er gjort eller planlagt specifikke tiltag for at imødekomme behovene hos befolkningsgrupper i sårbare situationer.

- **I evalueringerne blev der konstateret ligheder mellem medlemsstaterne med hensyn til sårbare grupper: Mange medlemsstater nævnte unge, personer med mentale sundhedsproblemer eller stofmisbrug og personer med migrantbaggrund, men også særlige grupper såsom enkeltpersoner efter skilsmisse.** Nogle rapporterede om problemer med den territoriale kløft og fremhævede fænomenet med korttidsudlejning i turistområder, som begrænser boligmassen for borgerne. Flere lande rapporterede om nationale strategier til bekæmpelse af hjemløshed, hvoraf mange anvendte "først en bolig"-tilgangen, mens der også blev nævnt interessante eksempler på en anden logik med fokus på beskæftigelse først suppleret med boligstøtte. Problemet med et manglende udbud betragtes som det største efterslæb med hensyn til at tilvejebringe økonomisk overkommelige boliger, hvilket vil kræve betydelige investeringer i sektoren, navnlig flere muligheder for socialt boligbyggeri. For at supplere opførelsen af økonomisk overkommelige sociale boliger i regioner med høje ejendomspriser er boligydelse og midlertidige huslejetilskud til de mest sårbare husholdninger blevet anvendt eller overvejet. Andre rapporterede om aktivering af det tilgængelige udbud og støtte til folk til at finde et hjem ved hjælp af stærkere lejebeskyttelse, der giver lejere større stabilitet.
- **Energifattigdom er fortsat en strukturel udfordring i mange EU-lande, både om vinteren og om sommeren.** De rapporterede foranstaltninger spænder fra en kombination af politiske rammer og målrettede tilskud. Renovering med henblik på bedre energieffektivitet er afgørende for at tackle de strukturelle grundlæggende årsager til energifattigdom ved permanent at reducere energiforspørgslen og dermed energiudgifterne. Tilsvarende private investeringer kan imidlertid være særligt udfordrende for dem, der lever i fattigdom. Der skal findes løsninger, der rækker ud over de generelle etablerede ordninger, og som er mere målrettet mod sårbare husholdninger med støtteforanstaltninger, herunder god koordinering med den sociale sektor, og som yder rådgivning med henblik på forbedring af energifærdighederne og den finansielle støtte.

- **Der er fortsat udfordringer i forbindelse med social inklusion for så vidt angår børnefattigdom. Der er behov for en bred og helhedsorienteret tilgang, når det drejer sig om at forebygge og mindske børnefattigdom og også fjerne hindringer for forældrenes beskæftigelse.** Tilvejebringelse af førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet med særlig støtte til børn fra en ugunstig socioøkonomisk baggrund er et centralt element. Der er igangværende foranstaltninger, der har til formål at afhjælpe de lave og forværrede uddannelsesresultater, navnlig for ugunstigt stillede grupper, samt fremme lige muligheder for alle børn og afbøde ulemper på grund af socioøkonomisk baggrund, herunder sproglige udfordringer. Reformerne kræver flere investeringer i kvalitet og i det samlede antal ECEC-pladser suppleret med lovbestemt ret til heldagsordninger og uddannelse for børn i grundskolen. Overordnet set er det vigtigt, at gennemførelsen overvåges nøje for at støtte den videre politiske udvikling, herunder at finde løsninger med henblik på holdbar finansiering.

I mange af gennemgangene blev der foretaget en vurdering af gennemførelsen af landespecifikke henstillinger, der blev videreført i tidligere cyklusser af det europæiske semester, hvilket indikerer, at de konstaterede udfordringer er af langvarig og strukturel karakter. Drøftelserne har vist, at de gennemgåede medlemsstater erkender de identificerede udfordringer og træffer specifikke foranstaltninger for at undersøge problemerne og forberede passende politiske reaktioner. SPC hilste de rapporterede foranstaltninger velkommen og ser positivt på medlemsstaternes indsats. Samtidig har drøftelserne i udvalget vist, at der er behov for yderligere foranstaltninger for fuldt ud at opfylde kravene i de landespecifikke henstillinger, da de rapporterede foranstaltninger i mange tilfælde endnu ikke er gennemført, mens lovgivningsprocessen i andre tilfælde er i en tidlig fase.

Bilag:

1. Landespecifikke konklusioner fra EMCO's og SPC's evalueringer af social konvergens 2026.
2. Landespecifikke konklusioner fra EMCO's evalueringer af den multilaterale overvågning 2026.
3. Landespecifikke konklusioner fra SPC's multilaterale evalueringer af gennemførelsen 2026.